

UNITÁRIUS ÉRTESITŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, V., Koháry-utca 4.
 Telefon Aut. 174—24.
 A budapesti unitárius egyházközség
 hivatalos lapja.

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési ára
egy évre 4 pengő
 Az előfizetési díjak a lelkeszi hivatal
 címére küldendők.

Főszerkesztő **BARABÁS ISTVÁN** ♦ Felelős szerkesztő **JANCSI LÁSZLÓ**

Dr. Tóth György
 a Kúria bírája
 BP. IV. VÁCI-UTCA 9. SZ.

Haza felé.

Imé a csillag, melyet látlok vala napkeleten. előttök megyen
 vala, míglen jutna és megállana a hely felett, ahol a gyermek
 vala. Máté II. 9.

A bús magyar földekre szép fehér takarót borított az irgalmas Isten áldó keze. Mélységes csönd borult hegyekre, völgyekre. A jövő kenyerének magja is békésen pihen a barázdák ölén. A megnyugtató békesség zsongító árama járja át a meghajszolt emberek szívét. Karácsony édes hangulata lassabb tempót parancsol a száguldó gondolatoknak. Tervezgetések, számíthatások, álmok és remények észrevétlen egy irányba verődnek, mint vándormadarak a délszaki tájék felé vivő uton. Ösztönös vágyakozással mindenki hazafelé siet, az Otthont keresi. Mint egykor Keletnek bölcsei a betlehemi csillagfényt.

Milyen boldogító érzés is melegednünk a karácsonyi áldott emlékek tűzénél! Repeső gyertyafénynél, hamvábaszakadó tűzvilága mellett feledjük a jelent. Lelki szemeink előtt megnő a Mult és Karácsony éjszakáján álomba ringat a Béke és a Hit. Álmok szelid kísérezzenéje arról mesél, hogy az egymás után rohanó évek mindenkében van egy nap, amelynek homlokára Jézus ecsetjével írják föl a földkerekség legszebb fogalmát: Szeretet. . . És a karácsonyi álom szelid szavu mesevilágában hatalmas arányuvá növekszik szemeink előtt a drága terhű karácsonyfa. Mint a betlehemi sugárzó csillag, amelynek fényénél először eszmélt a magát kereső ember az Isten végtelen szeretetére s találta meg életének célját az irdatlan sötétségben.

Testvérem! Ha a betlehemi csillag fénye rávetődik lelkedre ne zárd be előtte annak ajtaját, ne függönyözd el ablakát! Mert ez a fénysugár vezet igazi hazád felé. Sorvasztó szegénységben, nehéz próbák zordon napjaiban higgy a karácsonyi álom teljesülésében

s mindent elhagyva sietséggel menj a csillag után, a bölcsőjében szendergő Jézus szegényes hajléka felé. Ha tiszta szándékkal keresed, ott meg is találod a Hitet, a Reményt és a Szeretetet. Mint egykor a bölcsek Józsefet, Máriát és a Gyermekeket.

Karácsonyi, ó- és ujévi istentiszteleteink sorrendje.

I. Koháry-utca:

- 1) Karácsony 1. napján délelőtt fél 12. Prédikál Józán Miklós. (Rádiós) Agendál Barabás István.
- 2) Karácsony 1. napján délután 5. Prédikál és ágendál Barabás István
- 3) Karácsony 2. napján délelőtt 11. Prédikál és ágendál Barabás István.
- 4) Karácsony 1. napján délelőtt 10. Füzeggyarmaton. Prédikál és ágendál Józán Miklós.
- 5) Ó-év napján délután 5. Prédikál Józán Miklós.
- 6) Ujév napján délelőtt 11. Prédikál Barabás István.

II. Rákos-utca:

- 25-én délelőtt 10. Karácsonyi istentisztelet urvacsoraosztással. Dr. Csiki Gábor. Énekel az Ifjusági dalárda. Délelőtt 11 óra-
kor Karácsonyi istentisztelet urvacsoraosztással a Pestszent-
lőrinci áll. lakótelep kulturházában. Pethő István.
- 26-án délelőtt 10. Karácsonyi istentisztelet urvacsoraosztással.
Pethő István. Délelőtt 10. Karácsonyi istentisztelet urvacsora-
osztással Debrecenben. Dr. Csiki Gábor.
- 28-án délelőtt 10. Istentisztelet. Dr. Csiki Gábor. Délután 4. Isten-
tisztelet Kispesten II-es sz. iskolában. Pethő István.
- 31-én délután 5. Ó-esztendő esti istentisztelet. Dr. Csiki Gábor.
1931. január 1-én délelőtt 10. Újesztendei istentisztelet. Pethő István.

A család problémája.

Az emberi társadalom fejlődésében mindig a család erkölcsi élete és belső berendezkedése volt a döntő tényező. Az összes népeknél azt látjuk, hogy az ősök tisztelete a vallási kultuszokban a legteljesebb kifejlődésben volt mindig. Az öregek tisztelete is a családtagok házi kultusza, ha egyszerű formákban is. A keresz-

tény világ legszebb családi ünnepe: a karácsony is a „szent család” boldogságának a kultusza: a saját családi boldogságunknak az ünnepe. És ebben nincs kivétel. A szegény és gazdag, a nagyon boldog és kevésbé boldog arra törekszik, arra vágyik, hogy az ő karácsonya, az ő családi életének házi ünnepe viszonyaihoz mértén, ünnep legyen. Ha ajándékokkal nem is tudják igen sokan az örömet teljessé tenni, de lélekben mindenki ünnepel, karácsonykor mindenki jó akar lenni a családjához. Ez a lélek ajándéka, amelynél értékesebb, boldogítóbb nincs. A tömegek lelkének ez a megmozdulása azt igazolja, hogy a mai gazdasági küzdelmek, a kenyérért való vad hajsza, ha el is nyomják a családi érzések gyakoribb ünnepi megnyilvánulását, egyszer egy esztendőben a tömegek lelkének a család intézményével szemben tanúsított elnyomhatatlan érzése fölcsap a tél fehérvilágát az égig megvilágító fényes tűzoszlopban.

Ez a nagyézés az, amely a család intézményét minden szovjet-poklon keresztül is minden társadalom részére minden időkre biztosítja. Kétségtelen, hogy mai gyári civilizáciánk a házasság problémáját előtérbe tolta. Kétségtelen, hogy társadalmunk új formák kitermelése felé halad s ez nem csak a gazdasági berendezkedést, hanem az emberi társadalom erkölcsi berendezkedését is átformálja, azonban a család mint intézmény, akármilyen erkölcsi tartalommal töltjük meg család marad. Csak ott nem beszélhetünk családról, ahol a férfi és nő viszonyában a társadalmi morál hiányzik. A házassági erkölcs tölti meg és teszi széppé a házasságot. És itt van az új kor szellemének az átalakító hatása.

A nő gazdasági függetlensége mind nagyobb és nagyobb lévén, kétségtelen, hogy a családi élet berendezkedésében a nő helyzete is változik, azonban a nő soha se szakadhat el a családi élet bensőségességétől, mert az a természet által reá parancsolt örök kötelessége. Ezért a nő ha kiszakad a családból: már nem hivatását teljesítő, rendeltetészerű nő, hanem céltévesztett individium. De ilyen a férfi is. A nők szabadsága tehát csak a családi erkölcs határáig terjedhet. De a becsületes társadalomban eddig terjedhet a férfi joga is. A nők eszményi küzdelmének célja nem az kell, hogy legyen, hogy most már a természet vad eszközének éljenek, hanem a férfiakkal szemben való egyenlő jog érvényesítése. Az egyenlő jog pedig az: a férfinek sem szabad semmivel több, mint a nőnek. Ez a házassági etika legfőbb parancsa. A „flapperek” küzdelme csak arra való, hogy a nőket kiábrándítsa a szabadság kiélvezésének szomorú következményeiből. V. T. Calverton helyesen mondja: ha a multban

a nő elnyomott helyzetének szomorú következményeivel volt dolgunk, a jövőben a nők szabadságának árnyoldalaival lesz bajunk.

A fejlődés tehát csak új tartalmat ad a hazasságnak, de ez a tartalom a jövőben is a férfinak és a nőnek egymáshoz való erkölcsi vonzódásában fog rejleni. A női szabadság legradikálisabb harcosai is kénytelenek elismerni, hogy: „a nemek problémája megoldható volna, ha a benne rejlő szerelem visiójától megszabadítani lehetne, de éppen ez a [szerelmi elem] teszi az egész problémát komplikálttá és veszi körül nehézségekkel”.

Az összes radikális reformátorok éppen a teremtés eme titkos erejét hagyják figyelmen kívül. Amint a nagy mindenséget a rádió felfogott légköri villamosság fogja körül, úgy öleli át az emberi társadalmat az erkölcs antennája által felfogott szerelem.

Az emberi társadalom ifjú generációjában mindig meg volt és meg lesz a vágy és a bátorság, hogy a szerelem érzete által hajtva fel vegye a legnehezebb küzdelmet a család alapításáért. Az emberiségnek mindig meg volt és meg lesz minden poklok szenvedésén keresztül a szent családi ünnepe. Ehhez a költői ihlet megmutatja az utat: a leányok, örök nőiességében, amely a férfiakat magához vonza és Madács ama tanításában: ember küzdj és bizva bizzál. E fénycsóvák minden kor embertömegét feltétlenül elvezérlik a legszébb ünnephez: a szent karácsony családi ünnepéhez. (dr. t. gy.)

Karácsonyfa ünnepélyek sorrendje:

1. December 21-én vasárnap d. u. fél 4 órakor a Nőszövetség állit karácsonyfát összes iskolás növendékeink számára a Koháry-u. templomban.

2. December 22-én hétfőn d. u. 6 órakor a Nőszövetség a cserkész otthonban a cserkészeket vendégeli meg.

3. December 23-án az Ifj. Egyesület és Leány Egylet karácsonyfa ünnepe a Nőszövetség ajándékaképpen a Rákos-utcában.

4. December 28-án d. n. 6 órakor Iparos Ifjak karácsonyfa ünnepe Rákos-utcában.

Hölgyek figyelmébe!

Ha elegánsan és izléesesen akar öltözködni, keresse fel **SZŐKE FERENC** angol- és francia női divatszalonját **Budapest, József utca 2. I. 3.** a Rác Dániel cég volt szabásza.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

A nőszövetség estéje.

Az unitárius esték szokásos kellemes hangulata terjedt szét a Koháry-utcai templomunk igen szerencsés arányú gótikájának ívelései alatt a december 8-án megtartott műsoros estén. Nem volt túltömött program, de szerencsés összeállítás tette változatossá. A súlypont Pálmai Lenke tanítónőképző intézeti főigazgató helyhez illő, stílusos és jól választott témájú előadása volt. A nőnevelés problémái közül a legéletbevágóbbat: a nők rendeltetésszerű nevelését fogta meg és a modern leánynevelés szélsőségeivel szemben helyes társadalomfejtési szempontból állította be, hogy a nők érvényesülési szabadsága és kenyérkereseti elhelyezkedése mellett is a legfontosabb: a hivatásszerű nevelés.

A feleséggé, anyává nevelés a nőnevelés problémájának nehézségeit leegyszerűsíti és a kereseti pályához való elhelyezkedést is ehhez szabva igazolja. A társadalom érdeke: a helyes erkölcsi felfogás szerint élő család. A család erkölcsi értéke pedig a házastársak családi életre nevelésétől függ. E helyes és elmellőzhetetlen igazság még az iparosított civilizáció korában is vezető-gondolat kell, hogy legyen. A felolvasás nagyon szép volt és nagy sikert aratott.

Mátrai Erzsébet, a Nemzeti tagja, az előadó-művészet összes eszközeinek szerencsés birtokosa, nagyon szépen adta elő Ady (A kereszt), Vértesi és Kosztolányi (A nővéremet eljegyezte a bánat) verseit. Az értelmes tagolás, arcjáték és gyönyörű hangszínezés összehatása nagy sikert váltott ki.

Montag Vilmos, az Opera tagja, hegedűn művészi tökéletességgel juttatta kifejezésre: Händel: Largetto s Pugnani c. szerzeményeinek zenei szépségeit. Kreisler: Menuetto-jának kedvessége is nagyon tetszett a művész előadásában. Nagyon szép sikere volt. A kíséretet orgonán Borbély Pál tanár végezte dicséretre méltó összjátékkal. Örömmel hallottuk a B. S. egyesület férfi karát: „Oh, én uram, szabadító Istenem”, egyházi ének bensőséges interpretálásában. Az unitárius ifjusági Vegyeskar Józán vicarius: „Vándorfelhő” c. irreverenda dalát hatást keltően adta elő. A dallamot is a szövegíró szerezte s a magyaros zenemotívumok igen szerencsésen olvadnak egybe a szöveggel. Jól esett hallgatni- és a szöveggel együtt érezni.

Az énekkart Borbély Pál tanár vezette teljes hozzáértéssel és sok arravalósággal. Szeretnők, ha az énekkarok számbeli megerősítéssel ünnepélyeinken állandóan szerepelnének, ami ifjuságunkra nézve is nagyon hasznos volna.

A Nőszövetség egy erkölcsi sikereiben gazdag estét jegyezhet fel naplójába és a karácsonyi ajándékokra is, ebben a szűkpénzű világban, elég szépen csörgedezett. (. .)

A szeretet ünnepén.

*Ma mindenkinek víg az arca,
Ma a bűbánát elrepül.
Ma elhal a szitok, az átok
Ma csak félve kísért a bűn.
Ma eggyé lesz gazdag, szegény,
Ma, a szeretet ünnepén.*

*Ma az ember fogadja szentül,
Hogy letörli a könnyeket,
Hogy falatját mással megosztja,
S maga lesz élő szeretet.
Ma mindenütt kél új remény.
Ma, a szeretet ünnepén.*

*Ma vigadoznak víg örömben,
Csillog a bor teli pohárban.
És ez alatt kitudja, — hátha! —,
Valahol egy elhagyott árva
Össze roskad az utszélén.
Ma, a szeretet ünnepén.*

(d. z.)

Nőszövetség hirei.

Minden testvérünket hittestvéri szeretettel köszöntünk a karácsonyi ünnepek alkalmából. A mennyei szózatral:

„Dicsőség a magasságban az Istennek és a földön békesség és az emberek között jóakaratt!”.

Értesítjük tagjainkat és hittestvéreinket, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából:

1. december 21-én d. u. fél 4 órakor a Koháry-u. templomban karácsonyfát állítunk minden rendű isk. gyermekünk részére. A templomi ünnepség után kiosztjuk a gyermekeknek szánt ajándékot (kis cukornemű, könyv).

2. december 22-én d. u. 6 órakor megvendégeljük cserkészeinket ugyancsak a székházban (Tanácsterem).

3. december 23-án d. u. 6 órakor a Percelné Leányegylet és a Brassai S. Ifj. Egyesület tagjait vendégeljük meg a Missió ház nagytermében.

Felkérjük tagjainkat és hittestvéreinket, hogy pénzadományukkal — nemkülönben a két rendbeli szeretetvendégség céljaira — természetbeni adományukkal (húsnemű, lésztaféle, sajt, vaj, gyümölcs) segítsék szövetségünket vállalt feladata teljesítésében.

Mindennemű adományt a Nőszövetség címére, a lelkeszi irodára kérünk (Koháry-u. 4.).

Használt ruhát és cipőt, míg a készlet tart, szegényeinknek mindjárt a jelentkezés alkalmával adunk.

A Tébe 300 P-ös adományát egész összegben új cipők szerzésére fordítjuk,

Az új cipőre szoruló isk. gyermekek jegyzékét a hitoktató lelkes testvérek állítják össze. — Mihelyt a pénz utalványozása megtörténik — a cipőket azonnal megvesszük.

Budapest környékén hitoktatást végző k. atyánkfiait is kérjük, hogy amennyiben csapatjukban lenne gyermek, kinek jó cipője nincs és más akióból nem is remélhet — közölgék velünk.

Rákospalotai és pesterzsébeti iskolás gyermekeink számára — ott hitoktatást végző testvéreink javaslatára és segítségével — ezuttal ott is állítunk karácsonyfát.

Igy megkiméljük a gyermekeket a bejövetel költségétől és fáradtságától, másfelől lehetővé tesszük a szülők számára is, hogy részt vegyenek gyermekeik örömeiben.

• • •

Örömmel közölgük az Értesítő olvasóival, hogy f. hó 8-án rendezett műsoros estünk nemcsak erkölcsileg, mint az a lap más helyén olvasható, hanem anyagilag is jól sikerült.

Tagjaink a náluk eladásra elhelyezett műsorok ára fejében beszolgáltattak; 78 P-t, az est alkalmával felülfizetésből befolyt

48.20 P. Műsor megváltásból helyszínen 29.10 P.,7 P. perselypénz összes jövedelme: 162.30 P.

A jegyet helyettesítő műsort — a jótékony célra való tekintettel — a Szepes-nyomda ajándékozta, mit ez alkalommal hálásan nyugtázunk.

* * *

Egyik testvérünknek az ura üzem beszüntetés miatt, állását veszítette.

Az illető hívatásos faszobrász, vállalkozik minden műasztalos szakmába vágó munkára — háznál vagy házon kívül — a lehető legjutányosabb árért.

Cím: Vörös József Pestújhely, Thököly-út 87.

Amennyiben valakinek ilyenmű munkára szüksége lenne — vagy valakinek ajánlani tudná — kérjük, tegye meg.

* * *

Idősebb gyermekkertésznő testvérünk — bármilyen természetű könnyebb házi munkára — igen szerény fizetésért vállalkozik.

Döntött a Főtanács.

A Kolozsvarotti üléselő Egyházi Főtanács vasárnap éjjél után 107 szóval a kolozsvári főgimnázium fenntartása mellett döntött. A keresztúri főgimnázium 8 osztálya fenntartása mellett 77 főtanácsi tag szavazott. A határozatról a Főtanács alábbi hivatalos kommunikét adta ki:

1. Egyházi Főtanács elhatározza, hogy alapítványai ingatlanainak kisajátítása és megfelelő államsegély hiánya miatt előállott kényszerhelyzet folytán egyházi középiskolai oktatásunkat az 1931—32. tanév kezdetével átszervezi, úgy, hogy csak az egyik főgimnáziumot (liceum) tartja fenn eddigi alakjában és tagozataiban, a másikat ideiglenesen gimnáziummá változtatja.

2. A kolozsvári főgimnáziumot a jelen alakjában és tagozatában továbbra is fenntartja, a sz.-keresztúri főgimnáziumot az 1931—32. tanévtől kezdődően gimnáziummá alakítja át, mely mellé a gazdasági oktatási törvény XIII. fejezete szerinti gazdasági iskolát szervezi.

A határozat kihirdetése után a főtanács egyhangulag elfogadta Pap Mózesnek azt az indítványát, hogy amennyiben társadalmi úton elő lehetne teremteni a nyolc osztályos főgimnázium fenntar-

tásának költségeit, úgy továbbra is nyolc osztályos főgimnáziumot fog fenntartani Keresztúron. Ezzel be is fejeződött a főtanács vasárnapi tanácskozása és az ülés folytatását hétfőn délelőtt fél 10-re halasztották, melyen az évi jelentésekre kerül sor. Az évi jelentések sorát dr. Boros György püspök évi jelentése nyitja meg. (Az Ellenzék 1930. dec. 16-i számából.)

GYERMEKEKNEK.

Karácsonyi igaz történet.

Gyurka kint lakott a külvárosnak egyik ütött-kopott házában. Édes atyja rokkant volt, már hónapok óta munka nélkül. Édes anyja beteges asszony, aki dolgozni szeretett volna, de nem tudott. Pedig közeledett a karácsony s ilyenkor az emberek sok-sok szép dolgot összevásárolnak, szobájukba fenyőfát állítanak, a gyermekeket megajándékozzák s van öröm a családban olyan, hogy még egy év múlva is erről beszélnek. Mindenütt készülődtek a szent karácsony megünneplésére, csak Gyurkáéknál gondoltak fájó szívvel a ragyogó estére, mert tudták, hogy náluk nem fognak kigyulni az apró gyertyák, hisz még annyi pénze sincs apjának, hogy egy doboz gyufát vegyenek. Fájt a Gyurka szive kimondhatatlan fájdalommal, ha erre az ő szomorú estéjükre gondolt. A hittanórán már sokat hallott az áldottszívű Jézusról, a gyermekek nagy Barátjáról s egy napon mi jutott eszébe! elhatározta, hogy elmegy s megkeresi a fővárosi utcákon a karácsonyi Jézuskát, a boldog gyermeket, aki ilyenkor szokta széthordani ajándékait a jó fiuknak és leányoknak. Lehetetlen, hogy neki ne adna, mikor ő is olyan jó és engedelmes gyermek, csak biztosan nem tud róla, hisz olyan messzé laknak az árkokon és réteken túl.

BERDE LAJOS

unitárius cipész-mester jutányosan vállal minden munkát.
Hó- és sárcipőt is készít

Lakik: II., Batthyányi-utca 48 szám.

Egy ködös decemberi délután Gyurka mit sem szolt otthon csak elindult gyalog, rossz cipőben, nagy kabát nélkül (fázott is szegény!) hogy megkeresse Jézust a fényes fővárosi utakon. Didegve, összehuzódva ment, sietett, alig érte lába a földet. A külváros házai már elmaradoztak s nagy emeletes épületek meredeztek a félhomályban az égre. Mire besötétedett, Gyurka már a ragyogó ívlámpák fényében járta a körutat. Mily gyönyörű kirakatok, picikarácsonyfák az üveg mögött, rajta csillogó gyertyácskák. Itt biztosan Jézus lakik — gondolta magában — s bement a boltba. Egy őszhaju néni fogadta. Gyurka elmondta, hogy ő a karácsonyi Jézust keresi s a szemét közben könnyek futották át. Az öreg néni meg-sajnálta s egy jó csomó szaloncukrot csusztatott a zsebébe. Gyurka elhatározta, hogy most már feltétlenül megkeresi Jézust, aki egy kis karácsonyi örömet szerezne az ő beteg szüleinek. Egy úr jött vele szembe szép ruhában, kezében sok-sok csomaggal. „Bácsi kérem, nem a karácsonyi Jézus Ön?” kérdezte félénk hangon az elegáns úrtól. A jól öltözött férfi elmosolyodott, megsimogatta Gyurka pirosra gyult arcát, zsebébe nyult s egy ujdonatos új, fényes pengőt nyomott Gyurka markába. Gyurka körül szédülni kezdett a világ. Ekkora csalódás! Ő nem ezt várta, nem adományokat akart, a gyermekek karácsonyi Barátját kereste az utcán. Szive elfacsarodott s már nem is látta merre megy. Szive keserűségével szeretett volna visszatérni az elhagyott otthonba. Fázott, szinte már remegett a hidegtől. Fáradtan ült le egy ház kiugró lépcsőjére. A szél befujt a kis kabát ujján. Beljebb huzódott a kapu alá. Az emeletről énekek hangok szűrődtek át. Mind erősebbé és erősebbé váltak. Gyermekek énekeltek és örültek: „Mennyből az angyal lejött hozzátok”. Gyurka felujongott. Ezt az éneket ő is ismeri. Velük együtt énekelt a titokzatos hangokkal. Egyszerre csak minden világos lett körülötte. Ni ott a sarokban fekszik édes anyja az ágyban. Ni, itt a kályhánál ül apukája. S ott a másik sarokban áll a karácsonyfa. S a gyerekek, a szomszéd gyerekek jönnek be egyenként az ajtón, köszönnek s azután leülnek a karácsonyi csodafa körül s énekelnek szépen, halkán, mintha az angyalok énekelnének. „Csöndes éj, szentséges éj, a világ álma mély, csak egy szöghaju gyermek felett, virraszt gondosan a szeretet. Álmod áldott legyen. Álmod áldott legyen”.

Édes anyja felül az ágyban, úgy hallgatja a dalt. Apukája kiosztja az ajándékokat s jut belőle még a szomszéd gyerekeknek is. Azután oszladozni kezdenek. Búcsuzkodnak. Utóljára még egy szép ének csendül az ajkukon: „Nő az árnyék, itt az este, égi béke jöjj szivembe”.

Gyurka megreteg a hidegtől. Szemét kinyitja. Gyermekek veszik körül, bámulnak rá; egyik élesztgeti, másik a kezét dörzsöli. Él! él! kiáltják s azután gyengéden megfogják és viszik fel az emeletre. Már ismét nem tud semmiről semmit. Nem tudja, hogy a jó tiszteletes néni kint a konyhán gyorsan teát főz s azután élesztgetni próbálja. Gyurka ébred, körülnéz: Hol vagyok? Kérdi. „A jó Isten kezében” feleli a tiszteletes néni, „ne félj fiacskám, idd meg ezt a teát.” Gyurka megissza s áttüzesedik tőle egész teste, „Oh be jó itt” suttogja magában s azután mesélni kezd. Ő a Jézuskát keresi, a Barátot, aki apukáját és anyukáját is megörvendeztetné. A körülállók szemében könny jelen meg. Rábólintanak Gyurka beszédjére. Közben autó áll meg a ház előtt. Csomagok kerülnek az autóba s tiszteletes néni száll be Gyurkával együtt. Az autó kint megáll egy ütött-kopott ház előtt. A karácsonyfa kigyul a rokkant szobájában. Az anya felül az ágyban, a betóduló gyermekek örömtől piros arccal éneklnek:

„Mennyből az angyal lejött hozzátok!”

(JL)

Az „U. É.” célkitűzései.

Kicsiny és szerény anyagi eszközökkel rendelkező egyházunk szétszórt híveivel csak a sajtó útján tarthatja fenn az érintkezést és nélkülözhetetlen összeköttetést. Ezért az U. É. célirányosan többször is be kellene, hogy kopogtasson híveinkhez, azonban anyagi viszonyaink nem engedik, hogy 2 hétnél rövidebb időben jelentessük meg. Az egyház vezető embereinek ugyanis az a felfogása, hogy az U. É. minden hónapban egyszer bővebb tartalommal jelenjen meg, hogy ily módon az egyszerű hireken kívül valamelyes szellemi táplálékot is tudjunk nyújtani. A presbiterium így is határozott, azonban sokféle okokból, de főképp a pénzhiány miatt nem lehetett a nagyobb füzetet beindítani.

Most már a karácsonyi ünnepekre ilyen bővebb tartalommal látogatunk el híveinkhez és ezután minden hónapban egyszer. A másik példányunk marad a mai 8 oldalas tartalommal.

A mi kicsiny egyházunk azonban a lap szerkesztéséhez megkívántató szellemi erőket is összegyűjteni akarja. E célból egy szerkesztő bizottságot is összeállított s ebbe a közremunkálók érdemük szerint bejuthatnak. De ez a bizottság egyelőre arra kéri „Csonka-Magyarország” és Erdély összes unitáriusait, hogy az unitáriusokat

érdeklő kérdésekben álljanak be munkatársaknak. A mi viszonyainknak megfelelő gondolatokat, híreket írják meg és küldjék be lapunknak. Mindnyájunk büszkesége lehetne, ha kis Értesítőnk az az unitárius családokon kívül is hűséges olvasókra számíthatna. Munka nélkül nincs siker. Várjuk a munkát. (Dr. T. Gy.)

Sz. 341—1939.

Meghívó.

UNITÁRIUS EGYHÁZI IGAZGATÓ TANÁCSUNK 1930. december 29-én (hétfőn) d. u. 5 órakor a tanácsteremben

évnegyedi rendes ülést tart,

melyre a Tanács tagjait szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1930. december 10.

Dr. Mikó Ferenc s. k.
főgondnok helyettes.

Józan Miklós s. k.
püspöki vicarius.

Tárgysorozat:

- 1.) Elnöki megnyitó.
- 2.) Jegyzőkönyv hitelesítése.
- 3.) Elnökileg elintézett és folyó ügyek.
- 4.) Jelentés az Arnheimi Konferenciáról.
- 5.) U. P. 844—1930. sz. leirata nyugdíj ügyben.
- 6.) Hódmezővásárhely 6000 P. kölcsöne.
- 7.) E. K. Tanács 1332—1930. sz. leirata a Missió-Ház ügyében.
- 8.) Jelentés az O. F. B. per állásáról, illetve a megkötött egyezségről.
- 9.) Hollandi titkárság évi tagdíjat kér.
- 10.) Missió-ház jelentése.
- 11.) William Howland-alapítvány.
- 12.) Időközben beérkező tárgyak.
- 13.) Indítványok (írásban előre.)

Ifjusági rovat

A III. Unitárius Ifjusági konferencia.

Nem veszhét el az a faj, az a felekezet, amelynek olyan ifjúsága van, amely nehéz viszonyok között olyan erényekkel küzd, mint a mai erdélyi ifjuság. Élni akarás és haladás a jelszavuk, amelyért nem csak beszélnek, hanem dolgoznak is. Az erdélyi ifjuság között méltó és nem utolsó szerepet visz az unitárius ifjuság. Sehol egy felekezet ifjúsága sem oldja meg a falusiak művelését gyakorlatiasabban, mint az erdélyi unitárius ifjuság. Sehol sem fogják fel magasztosabban az emberi értéket, mint a Kárpátok övezte szép hegyvidéken.

Nem a városok füstös kávéházaiban intézik és nem a márvány termek frakkos pincérei között borulnak le a „divina plebs” lábai elé és nem az ígérgetések mögött rejlő önző érdekek a mozgatói az ő rugóiknak, hanem tényleges segíteni akarással szállnak le a magasabb helyről és gyalogszerrel mennek el a legeldugottabb falvakba, csendes templomokba, hol megalázkodó fohással kezdik el nap-nap után munkáikat és megelégedett hálaadással könyvelik el a napi teljesítményt. Idejüket, saját pénzüket befektetve és legtöbbször el is használva oktatják a népet. Hol vetített képekkel, hol magánbeszélgetésekkel felvilágosító, erkölcsnevelő és a mindennapi élethez szükséges tanácsokkal látják el a tanulni vágyó és az arra érett falusi népet.

Az idei III. Konferenciát is azért tartották falvakban és azért fogják jövő években is falvakban tartani, hogy apránként eljussanak minden unitárius gócpontba, minden unitárius faluba hitet, életet, bizodalmat önteni. Az erdélyi unitárius ifjuság lelkesül, tervez és valósít. Nagy biztatásukra legyen, hogy nem pusztaságba beszélnek, hanem megértő lelkek érzékenységgel találkoznak. Nem dolgoznak hiában, próféták a pusztában. Megérti a föld népe, érdeklődéssel elébe.

Az idén összegyűlt erdélyi unitárius ifjuság bebizonyította komoly megmozdulását, évi működésének eredményességét és eljövendő évek munkájának elvégzésébe vetett bizodalmát. Vagy százhusz egyházközség közül csaknem felében működnek a Dávid Ferenc Ifjusági Körök. Nagy részük képviseltették magukat a mindig emlékezetes szép nagyajtai konferencián. Az egy hétig tartó gyűlés mind-

végig érdekesebbnél érdekesebb témákat vitatott. Élénk érdeklődéssel honorálta Nagyajta, Bölön, Úrmös és más szomszédos falvak lakossága és az ifjuságnak nemes törekvését, amely, ha még csak arra lett volna hivatva, hogy e csöndes magyar falvak életébe egy kis élénkséget vigyen, megtette hivatását.

A konferencián mindvégig jelen volt dr. Ferenczy Géza főgondnok is. Ifjuság baráti melegérzelmét bizonyítja nagy hatású beszéde, amelyet az ünnepélyes megnyitáskor mondott. Ugyancsak lelkes résztvevője volt a konferenciának dr. Borbély István theologiai tanár is. Balázs Ferenc Modern unitarizmus c. előadásához mélyen szántó felszólalásával tett eleget az őt mindenképpen hallani akarók óhajának. A konferencia keretébe eme közvetlen bekapcsolódások csak igazolták annak jelentőségét.

A konferenciát érdeklődőkkel zsúfolt nagyajtai templomban dr. Vajda Béla ügyvéd a Dávid Ferenc Ifj. Körök Egyetemes szervezetének elnöke remekbe szabott beszéddel nyitotta meg üdvözölve dr. Ferenczy Géza főgondnokot, az egyház illusztris világi vezetőjét, az egyes körök képviselőit és a vendégeket. Meleg szeretettel köszöntötte a Brassai Sámuel Unitárius Ifjusági Egyesület két kiküldöttjét, akik révén a magyarországi unit. ifjuság is érdeklődésének adott kifejezést az erdélyi testvérek nemes munkája iránt. Az üdvözlésre Kriza Kálmán vegyész-mérnök a magyarországi ifjak együttlézését tolmácsolta.

Eme bevezető aktusok után megkezdődött a tartalmas előadás és viták sorozata. Az előadások szinessége, változatossága minden résztvevőnek és vendégnek a tetszésével találkozott s általában az a vélemény alakult ki, hogy az idei erdélyi unit. ifjusági konferencia minden irányban kielégítő nyújtott s megmozgatta a lateiner pályán működőket ép úgy, mint az iparos és kereskedő réteget, vagy akár a női tábort.

Nagyajtán kívül Bölönben és Úrmösön is nívós ünnepély volt, hol előadásokon kívül szavalatokkal és énekkel élénkítették a műsort.

Nagy Áron

Unitárius asztalos mester jutányosan készit mindennemű asztalosmunkát. Kivánatra házhoz megy. Lakása:
IV., Károly-körút 7. szám.
 Telefon hívó 373-04.

Minden este magyarázatok kíséretében vetítés és filmezés volt. A hivatalos programon kívül, eleget tettem annak, hogy megismeressem a magyarországi unitárius ifjak életét, munkáját, levet. az egyházhoz és a társadalomhoz való viszonyát, a fősiskolás szövetségekbe való bekapcsolódását stb. Ennek a megfigyeltetésnek olyan formában törekedtem úgy-ahogy megfelelni, hogy előadásomban a Brassai Sámuel Ifj. Egyesületen kívül érintettem a Percelné Kozma Flóra Leány Egyesület és a 345. János Zsigmond cserkész csapat működését is s így a három testületben tömörült magyarországi unitárius ifjak sorsát vázoltam. És a leendő negyedik testületnek, az iparos és kereskedő ifjak szervezetének szükségességét hangsúlyoztam, amely a magyarországi unitárius egyház egyik leg-erősebb ifjusági alakulatának bizonyulna.

A konferencia fináléjaként az új tisztikart választották meg. A jövő évi konferencia hely Aranyosszék valamelyik unitárius falva lesz.

Borbély András.

Olvasóinknak Istentől megáldott kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Karácsonyi istentiszteleteink sorrendjét az *Értesítő* másik helyén adjuk. Amint már előző számunkban is jeleztük, a Koháry-u. templomban karácsony 1. napján a délelőtti 9 órai istentisztelet elmarad. E helyett ugyancsak 1. napján délután 5 órakor tartunk istentiszteletet urvacsora osztással. Felhívjuk erre olvasóink szives figyelmét.

A Brassai Sámuel Ifjusági Egyesület ifjusági dalárdája karácsony 1. napján 10 órakor a Rákos-utcában, a vegyes kar fél 12-kor a Koháry-utcában énekel. A kart mindkét helyen Borbély Pál karnagy vezeti.

Kérjük azokat a híveinket, akik az Értesítőbe közleményt vagy cikket szándékoznak adni, a hónap 10. és 20. napjáig sziveskedjenek beküldeni.

A vasárnapi iskola vezetőit szeretettel kérjük, sziveskedjenek nagy hálával fogadott áldozatos munkájukat megtoldani azzal, hogy minden alkalommal jegyezzék föl a jelenlevő gyermekek számát.

Vidéki lelkészeinkhez. Tudjuk, hogy a falusi élet csöndjében ritkán keletkeznek szenzációk, azonban azt szeretnők, ha lelkészeink az egyházi élet csöndes folyásáról néhány rövid sorban minden hónapban egyszer beszámolnának.

Ha a nagy unitáriusságot, vagy a hittestvéreket érdeklő kisebb hírek adódnának, egy levelező-lapon erről is emlékezzenek meg.

Szórványok kérdése. A magyarországi szórványok kérdését felszinen kívánjuk tartani. Vidéki lelkészeinket kérjük, hogy a közelgő népszámlálás eredményéről a helyi adatok alapján igyekezzenek helyzetképet alkotni és a szórványgondozásra vonatkozó elgondolá-sukat Értesítőnkkel közölni. (t. gy.)

Brassai Sámuel Unitárius Ifjusági Egyesület megalaki-totta bálbizottságát, melynek elnöke Gálffy Kálmán, alelnökei Cifra Jenő és Lőrincz Pál, titkárok Marossy László és Nanovszky Károly, háznagy Péterffi László. A védnökök felkérése most folyik.

A Dávid Ferenc Fillérialapra adakoztak: özv. Sebők Ernőné, Török Piroska 500 fill., özv. Petz Samuné 400 fill., Molnár János (Csepel) 400 fill., Máthé Béla 365 fill., Gothárd Lajos 300 fill., Hegedüs Szilárd 300 fill., Borbély Ferenc 200 fill., Dr. Mikó Gyula (Debrecen) 400 fill., dr. Imre Dénes (Debrecen) 400 fill., Lőrinczy Géza 400 fill., Kövendi Nagy Jenő 400 fill., Oborzil Gyula 366 fill., dr. Geley Kálmán 365 fill. A gyűjtés eddig = 171,375 fill. Gál Miklós pénztáros.

A lelkipásztori nyugdíjalapra *Csatkai* Jenő (Sopron) 20 P., N. N. (Sárbogárd) 15 P., dr. Putnoky László 50 P., dr. Molnár Dezső 10 P. adományoztak. Köszönettel nyugtázzuk.

A cserkészcsapat részére *Csatkai* Jenő atyánkfia 5 P-öt adott. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Erdélyi Magyar Unitárius Naptár az 1931. évre megjelent. A Naptárt a Dávid Ferenc Egylet adja ki. Kapható nálunk is az Iratmissió vállalatában, a könyvtárhelyiségben, Koháry-u. 4. I. em. Ára 1 pengő. Könyvtári órák: vasárnap 12—1, kedden és csütör-tökön d. u. 5—7.

A magyarországi református és evangélikus egyházak tör-vényben szabályozták a javadalmas egyházi tisztviselők házasság-kötésének módozatait. A törvény szerint egyházi tisztviselő csak ág. h. ev. vagy református nővel köthet házasságot. És megfordítva. A két felekezeti tisztviselői vegyes házasság esetén nem kötelesek reversalist adni.

Iratmissió. Szórványokban lakó hiveink figyelmét felhívjuk arra, hogy a budapesti eklézsia könyvtárából unitárius érdekű füze-tekét kérhetnek pénzért, vagy ingyen. Kinek-kinek viszonyai szerint.